

We hadden ons dak al een hele tijd geleden moeten herstellen. Want nu stormt het, en is het natuurlijk veel moeilijker om de gaten nog te dichten', zegt Kamerlid Hendrik Bogaert (CD&V). 'Ik waarschuw daar al lang voor, maar in de Wetstraat lopen veel mensen rond die zich tot voor kort niet al te druk maakten over de dreiging van de financiële markten. Het gevolg is dat de Belgische langetermijnrente nu rond de 5 procent hangt. Ik voel me daar alvast zeer oncomfortabel bij.'

Toch blijft Bogaert optimistisch. Zo is hij ervan overtuigd dat de regering-Di Rupo straks aantreedt, mét een draaiboek om de economische crisis te bestrijden. Zo veel vertrouwen hebben veel van zijn collega's in de Kamer ondertussen niet meer, want de onderhandelaars raakten het na de zoveelste cruciale vergadering nog altijd niet eens over de begroting. Aan Vlaamse kant vindt zowel Open VLD als CD&V het sociaaleconomische luik van formateur Elio Di Rupo's voorstel veel te mager. Vooral dan omdat er volgens hen amper iets van de beruchte Europese aanbevelingen in terug te vinden is.

Dat was ook de reden waarom de N-VA net voor de zomer weigerde om verder te onderhandelen op basis van de nota-Di Rupo. Achteraf gezien had Bart De Wever dus gelijk?

Hendrik Bogaert: De N-VA was echt niet de enige partij die het op veel punten fundamenteel oneens was met die nota. Dat waren wij ook. Maar wat moesten we doen? De N-VA volgen? Dan hadden we weer drie maanden verloren en nog altijd geen zicht gehad op een oplossing. Na zoveel honderd dagen moesten de onderhandelingen gewoon beginnen. Had het aan mij gelegen, dan waren we zelfs al een half jaar eerder aan de slag gegaan op basis van de nota van Johan Vande Lanotte (SP.A).

Stond die u dan meer aan?

Bogaert: Ik kon me natuurlijk niet in alles terugvinden, maar het was wel een waardevol werkstuk. En vooral: dan waren de onder-

**FORMATEUR
ELIO DI RUPO**
*De situatie bleef
muurvast zitten.*

BRUNO FAHY/IMAGEGLOBE

'WE MOETEN BINNEN ZIJN VOOR DE BIJLEN VALLEN'

Hij houdt er de moed nog altijd in. Ook al zitten de onderhandelingen weer muurvast. 'Ik ben ervan overtuigd dat deze ploeg er uiteindelijk zal komen', zegt Hendrik Bogaert, de begrotingsspecialist van CD&V. 'Ik weet alleen niet wanneer.'

DOOR ANN PEUTEMAN / FOTO LIES WILLAERT

handelingen maanden eerder gestart. Iedereen wist dat het een werk van lange adem zou worden om zowel het communautaire luik als de sociaaleconomische thema's uit te benen. Vandaar dat we ons aan het begin van de zomer niet meer konden veroorloven om tijd te verliezen, en mijn partij haar verantwoordelijkheid heeft opgenomen door mee te onderhandelen.

Dan is het toch een beetje flauw om na vier maanden plots te beginnen zeuren dat het veel te weinig is en dat de formateur de richting die Europa aanwijst niet wil volgen?

Bogaert: Maar nee. Dat hebben we van bij het begin gezegd. Wij vinden het zeer belangrijk dat die Europese aanbevelingen ernstig worden genomen. Al betekent dat nu ook weer niet dat we ze blindelings moeten volgen. Zo zal ik mijn mening over Uplace, het omstreden winkelcomplex in Machelen, echt niet herzien omdat Europa voor meer competitie in de distributiesector pleit.

U wilt toch niet beweren dat die aanbevelingen alleen maar suggesties zijn?

Bogaert: Dat nu ook weer niet. Ik ben echt een voorstander van hervormingen, maar dat betekent niet dat we geen debat zouden mogen voeren over de rol van Europa. Want het is natuurlijk wel een feit dat sommige landen zich hebben uitgeput in het uitbuiten van de Europese boekhoudregels – ook België heeft dat trouwens gedaan in 2003 en 2004. Een ander punt is dat Europa ook wil voorschrijven wat landen moeten doen die hun budget ongeveer in evenwicht hebben. Daar moet over worden gepraat.

Los van de Europese invloed op de Belgische begroting?

Bogaert: Natuurlijk. Willen we echt alleen de hervormingen doorvoeren die Europa ons opdringt, of zijn we ook in staat om er zelf voor te stellen? Nu doet men vaak alsof wij Europa of de koning nodig hebben om te weten wat we moeten doen. Dat vind ik zeer denigrerend tegenover het parlement. Wij zouden zelf de veerkracht moeten hebben om dat te bepalen.

‘Tijdens die onderhandelingen is het alsof je in de killing fields van de Wetstraat zit.’

Maar het parlement heeft die veerkracht vandaag niet?

Bogaert: Zelf heb ik in elk geval geen zin om in de Kamer louter voort te borduren op wat het Europees Parlement heeft beslist. Daar bedank ik voor. Maar dat neemt niet weg dat Europa op verscheidene vlakken een vinger op de wonde legt. Zo kunnen we het debat over de feitelijke pensioenleeftijd inderdaad niet langer uit de weg gaan. Al is het maar omdat het ronduit asociaal is om bij een herstructurering te beginnen met het opzijschuiven van de 50-plussers. En het klopt ook dat de index bij ons niet goed werkt en moet worden bijgeschaafd. Maar dat weten we zelf eigenlijk ook wel.

Vooraf de PS toonde zich de voorbije weken een koele minnaar van de Europese aanbevelingen. Hebben de onderhandelaars begin deze zomer dan toch de verkeerde partij geloofd?

Bogaert: Laten we zeggen dat de PS een nogal aparte positie bekleedt in politiek België. Die partij heeft dan ook nogal wat ideeën die niet met de onze stroken. Integendeel. Maar we kunnen toch niet weigeren om te praten met iedereen die er tegengestelde overtuigingen opna houdt?

Verwachte u dan niet van de toekomstige premier dat hij boven het belang van zijn eigen partij weet uit te stijgen?

Bogaert: Ik kan alleen vaststellen dat de nota van Elio Di Rupo duidelijk uit de buik van zijn partij kwam, en dat de andere partijen een andere visie hadden. Maar zo onoverkomelijk is dat toch niet? Over het communautaire luik hadden wij ook allemaal een andere mening dan de PS, maar uiteindelijk hebben we toch een akkoord bereikt. Jarenlang is er gepalaverd over de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde – ik heb er zelfs nog voor betoogd – en nu is het eindelijk zover. In een debat in Gent noemde zelfs Siegfried Bracke (N-VA) het onlangs een *cleane* splitsing.

Om B-H-V gesplitst te krijgen heeft vooral de MR grote toegevingen moeten doen, en voor

de Vlaamse partijen is de nieuwe financieringswet een zware dobber. Is het dan niet hoog tijd dat ook de PS een prijs betaalt?

Bogaert: Daar gaat het niet om. Het is gewoon zo dat er in de begroting een evenwicht moet zijn tussen besparingen en nieuwe belastingen, en we weten allemaal dat de PS niet graag bespaart. Voor alle duidelijkheid: met evenwicht bedoel ik niet dat het fiftyfifty moet zijn. De verhouding moet gewoon kloppen binnen de context dat de belastingen hier al zo hoog zijn. Ik vind het dan ook jammer dat de onderhandelaars zo veel energie hebben gestoken in een eindeloze discussie over wat nu precies een besparing is en wat bij de belastingen mag worden gerekend.

Dat is niet altijd duidelijk?

Bogaert: Nee, en Open VLD heeft de neiging om maatregelen nogal vlot bij de belastingen onder te brengen. De nucleaire heffing, bijvoorbeeld, is geld dat een monopoliespeler teruggeeft aan de maatschappij. Zeer fair, vind ik dat. Die kun je niet zomaar bij de rest van de belastingverhogingen optellen als die niet wordt doorgerekend aan de eindconsument. En als men de strijd tegen de fiscale fraude wil opvoeren, is dat toch ook geen belastingverhoging? Een partij die elke stijging van de overheidsontvangsten een belastingverhoging noemt, is bezig met politieke positionering.

Ondertussen verloopt de zoektocht naar al die miljarden die moeten worden bespaard bijzonder moeizaam. Zal de federale overheid uiteindelijk toch weer bij de deelstaten moeten aankloppen?

Bogaert: Dat zou nergens op slaan. Je kunt toch niet de ene dag je handtekening onder een bijzondere financieringswet zetten en de volgende dag zeggen dat je je hebt vergist en dat de deelstaten eigenlijk iets totaal anders moeten doen dan wat in die wet staat? De tijd is definitief voorbij dat de federale premier de Vlaamse minister-president kan opdragen om overschotten te boeken.

Die Vlaamse minister-president zou op die manier natuurlijk wel ►

► zijn copernicaanse omwenteling kunnen binnenhalen.

Bogaert: Daarvoor is het te laat. Het communautaire luik van de onderhandelingen is afgesloten en ze gaan dat echt niet weer openbreken.

Wordt Elio Di Rupo uiteindelijk toch premier?

Bogaert: Ik ben ervan overtuigd dat die ploeg er zal komen. Ik weet alleen niet wanneer. En natuurlijk wordt Di Rupo dan premier.

Hoe stabiel kan een regering zijn waarover anderhalf jaar lang is onderhandeld?

Bogaert: Dat zal afhangen van de kwaliteit van het regeerakkoord. Als de onderhandelaars erin slagen om daar alle nodige hervormingen in op te nemen, zie ik niet in waarom de regering-Di Rupo de rit niet zou kunnen uitrijden.

Uw partijgenoot Eric Van Rompuy schreef onlangs op zijn blog dat CD&V moet uitkijken dat ze niet weer terechtkomt in een machteloze regering die België wel hervormt, maar niet in staat is de economische problemen aan te pakken.

Bogaert: Daar ben ik niet bang voor. Als de nieuwe regering uiteindelijk wordt gevormd, zal ze heel wat realisaties verzameld hebben: de splitsing van de kieskring en het gerechtelijke arrondissement B-H-V, de nieuwe financieringswet, een bevoegdheidsoverdracht van 17 miljard euro, stappen rond de eindeloopbaan die – daar vertrouw ik echt op – groter zullen zijn dan in het Generatiepact, en een begrotingstekort onder de 3 procent van het bbp. Met dat pakket moet de regering straks een eervolle weg kunnen afleggen naar de volgende verkiezingen.

Onderweg zal uw partij toch onvermijdelijk heen en weer worden geslingerd tussen de MR en de PS?

Bogaert: Wij zijn niet *middle of the road* en dat moeten we zo houden.

U kunt toch niet ontkennen dat liberalen en socialisten nu al constant met elkaar overhoopliggen?

Bogaert: Dat is wel zo. Ik ben daar tijdens de onderhandelingen soms echt van geschrokken. Alsof

HENDRIK BOGAERT

'Ik heb geen zin om louter verder te borduren op wat Europa heeft beslist.'

je in de *killing fields* van de Wetstraat terechtkomt. Sommigen gaan echt heel onbeleefd met elkaar om en worden ook erg persoonlijk. Vooral tussen de Franstaligen gaat het er soms heel hard toe, en dat heeft ons land al veel schade toegebracht. Maar het is natuurlijk niet aan CD&V om de andere onderhandelaars tot meer beleefdheid aan te manen.

Vreest u niet dat CD&V in de regering constant in de rol van bemiddelaar zal worden geduwd?

Bogaert: Het is niet nieuw dat mijn partij een grote verantwoordelijkheid op haar schouders laadt. Ook al krijgt ze daar bijlange niet altijd krediet voor. Zo is het best wel frustrerend dat weinigen weten dat onze partijvoorzitter, Wouter Beke, een cruciale rol heeft gespeeld bij alle akkoorden die tot nu toe tot stand zijn gekomen. Maar wil dat zeggen dat we onze zin voor verantwoordelijkheid dan maar moeten lossen en ons ook de hele tijd moeten positioneren? Dat is niet de stijl van CD&V, en dat zal het ook niet worden.

Zit u straks zelf in de regering-Di Rupo, als die er komt? Uw naam

duikt dezer dagen geregeld in allerlei lijstjes op.

Bogaert: Het enige lijstje van belang is dat van de partijvoorzitter. En die is vandaag echt nog niet met de ministersposten bezig. Niemand in de partij, trouwens. Al weten we natuurlijk wel al dat we maar drie ministers meer zullen hebben.

In Italië is ondertussen een kabinet van technocraten aangevraagd. Moeten we die oplossing ook hier achter de hand houden?

Bogaert: Ik sluit niet uit dat zo'n technocratenregering in sommige gevallen een oplossing kan bieden, maar dat zou natuurlijk wel een ongelooflijke capitulatie van de politiek zijn. Een vernedering van alle politieke partijen ook. Wat de politiek nu moet doen, is zélf haar verantwoordelijkheid opnemen: zo snel mogelijk een regeerakkoord afsluiten waarin de noodzakelijke hervormingen zijn opgenomen, een regering vormen en het vertrouwen van het parlement vragen. Ik kan alleen maar hopen dat we allemaal binnen zijn als de bijlen beginnen te vallen. Want dat zal niet lang meer duren.